



verslag

Implementatie overleg Zinnige Zorg COPD – Gebruik van opioïden in de palliatieve fase

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Hart, Vaat & Longen
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon
mw. N. Huiskes
T. +31 (0)6 557 926 42
M. NHuiskes@zinl.nl

Omschrijving	Bijeenkomst implementatiefase Zinnige Zorg COPD
Vergaderdatum	4 november 2020, 16:30 uur
Vergaderplaats	Online
Aanwezig	Mevrouw K. Mooren (NVALT) De heer J. Muris (NHG) De heer G. Wesseling (LAN) Mevrouw S. Blind (SIG long) Mevrouw N. Torrenga (V&VN) Mevrouw E. Tuyn (CZ/ZN) Mevrouw N. Huiskes (Zorginstituut, projectleider) Mevrouw K. Cikot (Zorginstituut)
Afwezig	P van Hal (Zorginstituut) R van Asselt (Zorginstituut)
Cc	

Datum
5 november 2020

Onze referentie
2020047944

Gebruik van opioïden in de palliatieve fase

Aanleiding

Wegens tijdgebrek bij de startbijeenkomst van de COPD Zinnige Zorg implementatie fase op 17 september jl. is voor dit onderwerp een apart overleg georganiseerd.

Doel van de bijeenkomst

Bijpraten over waar we al mee bezig zijn en afstemmen over de lijn die we bij dit onderwerp de komende tijd gezamenlijk gaan volgen.

Verslag

NVALT geeft een toelichting op de IKNL-conceptrichtlijn 'COPD en opioïden'. Deze conceptrichtlijn gaat nu in consultatie en wordt in week 46 toegestuurd. Het wetenschappelijk bewijs is weer in kaart gebracht en er kan geconcludeerd worden dat er een plek is voor *old school* morfine bij refractaire dyspnoe (een dyspnoe score van 4 of 5, dus bij ernstig kortademigheid). De groep die deze indicatie heeft is klein en de prognose van deze patiënten is niet relevant, omdat *end of life* bij COPD patiënten moeilijk is te voorspellen. Daarom wordt de indicatie voor morfine bepaald door ziekte- en symptoomlast.

Huisartsen en verpleegkundigen hebben deze *last resort*-therapie nodig om hun patiënten toch iets te kunnen bieden. Zij vragen of er een startprotocol is en welke voorwaarden daaraan verbonden zijn. In de richtlijn is daar inderdaad in voorzien (de Dyspnoeladder).

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Hart, Vaat & Longen

Datum
5 november 2020

Onze referentie
2020040909

Het voorschrijven van morfine bij COPD betreft dus zorg die voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk en in het basispakket zit. Ook de nieuwere opioïden zoals oxycodon en fentanyl worden vergoed door verzekeraars, maar daarvoor is (nog) geen wetenschappelijk bewijs. Er loopt een vergelijkende studie in Groningen (morfine vs. fentanyl), waarvan de publicatie in 2022 wordt verwacht. In deze studie wordt ook patiënteninformatie ontwikkeld en getest.

Longartsen schrijven expliciet op het recept dat het bedoeld is voor refractaire dyspnoe, omdat de apotheek anders niet levert. Bij de apotheek verschijnt nog steeds een pop-up dat het een contra-indicatie is bij COPD. De nieuwe richtlijn *Medicatie-overdracht in de keten* zal het vergemakkelijken om indicaties te delen tussen voorschrijver en apotheker.

Partijen vinden het zeer belangrijk dat er uniforme informatie voor de keten wordt ontwikkeld. Dat zal verwarring wegnemen.

Afspraken en nagekomen informatie

- NVALT mailt de IKNL-conceptrichtlijn.
- NHG zal op korte termijn kijken hoe dit in de concept NHG-Standaard is opgenomen en neemt het initiatief om dat te harmoniseren.
- Het Zorginstituut bekijkt hoe de aanbevelingen uit de richtlijn in het Farmacotherapeutisch Kompas kunnen worden opgenomen.
- SIG Long probeert de contra-indicatie pop-up bij de apotheker te verwijderen of aan te passen en kijkt ook naar de informatie die hiervoor meegegeven wordt aan de patiënt. *Dit is inmiddels gebeurd: er zou geen pop-up (meer) verschijnen. KNMP vraagt partijen aan te geven waar en wanneer dat gebeurt, zodat er actie op genomen kan worden. De geneesmiddelinformatiefolder (VI-folder) die de apotheker meegeeft aan de patiënt kan inderdaad problemen geven. De fabrikantenbijsluiters is vanuit de KNMP niet direct te beïnvloeden. Ze worden door Health Base ontwikkeld en dit punt zal met Health Base worden besproken.*
- ZN deelt de besproken informatie met verzekeraars. Omdat er veel aandacht is voor overmatig opioïdengebruik bij andere indicaties dan COPD, mag over opioïdengebruik bij COPD geen verwarring ontstaan.
- NHG/NVALT verzorgen de vertaling van de aanbevelingen naar Thuisarts.nl